

REVISTA ORĂȘTEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{3}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu să inapoiiez. — Scrisori nefrancate
nu se primește.
Abonamentele să plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt să se trimită la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Zile ale invierii.

Rar de tot se dă popoarelor ca sérbătorile sfintei Invieri să fie impreunate cu întemplieri, care să le dea și înțeleas de zile ale Invierii, mai mult decum de astă-dată li-se dă!

Inviera lui Christos este tâlmăcita nu numai de sfânta maică biserică, ci și de toți cugetătorii, ca fiind cel mai luminos punct în lupta adevărului și dreptății, începută de El, contra urei și stricăciunii lumii păgâne de până atunci, ca culmea, pe înălțimea căreia se arată încungurat de lumină cerească, biruitor, în vederea lumii întregi, dumnezeescul străformător, și insuflând și alțora curagi și nădejde!

De atunci și până în zilele noastre neamurile toate însuflete de răpitoarea pildă, avându-său întruna în lupte pentru dreptate și libertate, și multe biruințe strălucite au secerat pe rînd prin veacuri, dar nu încă de-a juns și pretutindenea, cât să se poată spune că domnia libertății și dreptății plutește asupra tuturor.

Neamurile cari n'au ajuns încă la libertatea dorită, încearcă acum și vor încerca în viitor, până ce vor ajunge, căci aproape pretutindenea această luptă și nobilă și dreaptă, la bune sfîrșituri a ajuns. Păgânismul cel plin de ură și răutate, a căzut prăbușit în luptă de creștinismul propoveditor de iubire; iobagia cea crudă a căzut moartă în lupta de smulgere de sub ea, ce gîntile i-au declarat-o; o mulțime de popare ce au zăcut sute de ani în intuneric și robie ca naționalitate, au ajuns a-și arunca de pe gât jugul și azi sunt națiuni libere, stăpâne pe sine, — și lupta se urmează întruna acolo unde încă nu s'au ajuns la roadele dorite!

O vatră din cele mai frămîntate de acest fel de lupte, e însăși Impărăția

noastră. Si eată că ziua invierii pentru o parte a ei se apropie tot mai tare și tot mai luminoasă: în jumătatea austriacă a Impărăției se merge cu pași repezi spre această țintă, unele neamuri gustă deja dulcile fructe, altele sunt aproape de ele!

In Răsărit un popor întreg s'a pus în picioare și s'a aruncat în luptă pe moarte și pe viață, pentru a scutura jugul robiei de pe grumazul unei părți mari de frați ai sei. Vor fi Grecii bătuți ori nu în această încordare a lor, nu mult hotărăște: *ideea* luptei pentru libertate, pentru apropia »Ziua invierii« pe seama fraților asupriți, *se întărește și lătește tot mai mult!* Eară focul luptei acestora în multe alte popoare încă, ce stau cu privirile atinse asupra lor, gândul și dorul încolțește și se desvoltă priincios, și ce nu s'a putea azi, — se va putea mâne!

Privind cele-ce se petrec în jur de noi în zilele acestea, vedem că sfintele zile ale invierii ce sărbăram, sunt prin însăși faptele zilelor, mai mult ca altădată adevărate zile ale invierii.

Fie ca și urmările să nu întârzie a rodii *în bine* pentru luptătorii asupriți, și să-și reverse darurile lor căt mai crudă și peste noi!

Împărății se sfătuiesc!

Mercuri a sosit la Viena Impărățul Germaniei, Wilhelm II, spre a se întâlni cu M. Sa Impărățul nostru. I-s'a făcut o primire foarte puțin sgomotoasă. Se ține ca sigur că e vorbă de o înțelegere în treburi mari politice, anume asupra sortii Turciei. Vor să se înțeleagă Impărății Germaniei, al nostru și al Rusiei, asupra întemplierilor viitoare.

In Viena domnește credința, că războiul din Răsărit, ori cum s'ar sfîrși, nu se va mărgini la atât. Va lăua întinderi noi, până va istovi pe Turci de puteri, apoi se vor împărți asupra terii lor.

M. Sa Impărățul nostru pleacă Luni, 26 c. la Petersburg. Acolo se statonicește înțelusul și cu Tarul rusesc, și unii și-a ști, că nici două săptămâni n'or să treacă după întoarcerea M. S. Impărățului din Rusia, și o parte a armatei împărătești se va pune pe picior de războiu! Chemarea Impărăției ar fi a se întinde spre Saloniki, cum s'a întins peste Bosnia și Herțegovina la 1879—80, sub cuvînt de-a »face pace«. Si așa pe înțelut unul dintr-o parte, altul din alta, vor rupe din trupul Turciei.

Astfel de întrevederi și sfătuiri sub zăvoare, să obișnuiesc numai în ajun de întemplieri mari.

Sărbările dela Rusalii.

Am publicat în numărul nostru 13 schiță după care e să se aranjeze la Orăștie sărbările grupate în jurul adunării generale a »Societății pentru fond de teatru român.«

Azi arătăm cum pentru îndeplinirea aceluia program, întregul comitet arangeator s'a împărțit în secțiuni.

I. Secția de primire și încuiațire: dnii Dr. St. Erdélyi, Dr. A. Muntean, Dr. Romul Dobo, Romul Nicoară și Ion Lăzăroiu.

II. Secția pentru banchet: dnii Dr. S. Moldovan, Simeon Vlad, Remus Dobo.

III. Secția pentru teatru: dnii Aurel P. Barcianu, Ioan Moța, Ioan Branga, George Oprea și Petru Barit.

IV. Secția pentru »Nedee«: dnii Laurian Bercian, C. Baicu, Petru Belei, George Baciu și Ioan I. Vulcu.

V. Secția financiară, pentru câștigare de membri din loc și jur: dnii Petru Belei, Dr. R. Dobo, și I. Branga.

Ne place a crede că fiecare secție își va împlini cu dibăcie rolul întru aranjearea părții de sărbări ce-i cade în competență, — ear pe onoratul public, atât din Orăștie cât și din comunele vecine, cătră care secțiile să vor adresa cu rugări pentru feluritele trebuințe, îl rugăm să le ușureze după putință lucrarea, dându-le sprîngin căt numai se poate!

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTEI“

Noll...

Văzut-ai tu vre-o dată 'n vis
Un chip frumos, să-ți pară
Că de când lumea îl cunoști
Iubindu-l, și el eară?

Si 'n zori să ai păreri de rău
Că visul 'ti-se gătu,
Si ochii să-i închizi grăbit
Ca să-l mai vezi odată?

Vezi, sufletul meu a 'ntâlnit
Nu 'n vis, ci-aievea 'n lume
Un chip aşa frumos, având
Grau dulce, dulce numel...

*

În lumile trandafirii
Ce trup n'au nici hotără,
Ci 'n ele-i liniste de veci
Ca 'n bland amurg de vară,

Pribeag, pe urma gândului,
Zbura din lumea noastră,
De pace susfletu-mi setos,
Spre linistea sihastră.

Căsa frumos e-acolo,
Pe țerm, din Soare-Apune,
Lâng'un isvor de-argint să stai
Privind vrăjita lume.

Nori vii de purpură, în fund,
Plutesc scăldăți în soare;
Par visuri străvezii, ce dorm
Pe-un câmp albastru 'n zare...

Un vînt vioiu din Răsărit
Pe visători trezindu-i,
Se scurge vesel pe sub ei
Pe-aripa sa saltându-i.

Si vine 'n urmă-i revărsând
Miros, adus în vale,
Din câmpii vii de trandafiri
Ce 'i-a 'ntâlnit încale,

Si guraliv, pe flori mereu
Le face să suspine
Dup'acel fund de Răsărit
Din care dinsul vine.

•O, e frumos și-aici la voi,
Si's vesel că am parte
Ca să vă iau miroș și foi
Si să le duc departe

Pe-aripa mea. Dar' colțul viu
De lume fărmecată
Din care vin: o parte e
De raiu aci picată!

Acolo-să văi ce ninse par,
De albe lăcrămioare,
Si văi de-azur: sunt câmpii cu dragi
Nu-mă-uita în floare.

Ear' coastele le 'ncing păduri
De trandafiri ca focul,
Ce 'nneacă valea în parfum
Si 'nrumenesc tot locul.

Si toată coasta zina sa,
Si valea-și are zina,
La port ca câmpul ei de flori
Căror le e stăpâna.

Si-acolo flori trăesc
In veci, căci iarnă nu e...
..Sunt umezi ochii florilor
Când gata să le spue.

'I-am ascultat de-atâtea ori
Povestea fărmecată,
Dar' intr'o zi de rostul lui
Am tresărit deodată!

Un glas străin el aducea
Pe-aripa sa usoară,
Era un graiu înfișat
De tinără fecioară!

Ca de pe alte lumi venind,
Dulci vorbe pentru mine
Erau ce vîntul aducea
Din depărtări senine!

Cu răsuflare strânsă 'n piept
Pornit-am încet pasul
Spre zăriile de femei
De unde vine glasul —

De după rumena perdea
De nori frumoși în zare,
Un chip de fată iat'atunci
In fața mea răsare!

Un palid chip de anger bland,
Ce 'n suflet te 'nchioară,
În alb vestiment, căt pare 'n el
O albă lăcrămioară.

Lupta decurge pe întreagă linie la hotările Tesaliei. Se ține ca sigur, că Grecii vor bate pe Turci pe apă, dar' pe uscat și vor bate Turci pe ei. Războiul n'o să dureze îndelung, amândouă statele fiind foarte istovite de bani. Turcia înștiințând pe statele europene despre începerea oficioasă a războiului, a și declarat altfel, că ea și acum e aplicată a-și retrage trupele dela hotar, dar să șile retragă și Grecii. Semn că nu se prea simte la cureau tare de luptă. Dacă Grecii vor fi biruitori, Creta și celelalte insule vecine, toate se vor alătura Greciei.

Marile puteri nu vor da ajutor nici unora, ci și corăbiile cu care au încunjurat Creta, săile vor retrage, lăsându-i liberi, să-și facă acum sotocile.

Grecii vor să cuprindă portul Salonichi, rupând astfel legătura între armata turcească și Constantinopol.

Turci vor să cuprindă Larissa, unde e centrul și puterea armatei grecești, și de isbutesc, nu se opresc până la — Atena, capitala Greciei!

Despre decursul luptei însăși, de Sâmbătă și Dumineacă, se șestește:

De pe nălțimile dela Larissa, se poate vedea cum și artleria ia parte cu focuri de tun la luptă. Pușcăturile răsună într-o ună. Localitatea Menexe, apărătă de Turci, a căzut în mâna Grecilor. Turci atacă ei pe Greci, dar peste tot locul au fost respinși. Nici o veste nu e că Turci să fi biruit ei undeva în aceste întâi incăierări!

21 Aprilie. Munții Olimpului și împrejurimea lor, de Joi din săptămâna trecută, răsună într-o ună de bubuiturile tunurilor, a puștilor și de gemetele de moarte a celor căzuți. Acești munți cu renume străvechi, legendar, sunt pe cari Grecii vor să-i smulgă din puterea turcească, și dela acești munți Turci vor să descalece în jos asupra patriei Grecilor.

Moștenitorul de tron grecesc a trimis Regelui raport despre decursul luptei, în care îi spune, cu data de 17 Aprilie: Ieri Turci au cercat să străbată la noi peste linia de despărțire, dar' i-am respins și le-am cuprins locurile. Lupta curge, la 10 ore, în jurul lui Nezeros. Artleria noastră a isbutit să-și pună tunurile în fața celor ale dușmanului. Toate asalturile lor asupra noastră au fost respinse. Ostașii nostri luptă cu un curagiul uimitor! Am cuprins cetatea cea închinată lui Ilie-proroc! Încordări și perderi grele și într-o parte și într'altele.

În sirul trupelor grecești, luptă și frumoase cete de voluntari din Sicilia.

Pașa Hajdar a trecut deja cu armată tare pe pămînt grecesc! Mâne va fi împins înainte grosul armatei turcești. Înălțându-se în zilele acestea se așteaptă lovirea hotărtoare a armelor. Cei mai mulți sunt aplicați a crede, că Grecii vor fi înfrânti și că Turci nici nu se vor opri din drum până la Atena! Din parte turcească se dă veste, că atacul Grecilor asupra Craniei, a fost respins! 12 bataioane de Turci luptau și 24 de ore a tănut focul cu teribilă îndărjire. În urmă Turci

au cuprins Meluna, loc foarte însemnat, și au pus pe Grecii dintr-o aripă pe fugă, ear' Turci îi urmăresc! Mâne pașa Edhem pornește cu 60.000 de oameni spre Tirnova și Larissa. În zilele acestea 500 de voluntari din Belgia, pleacă spre a intra în sirul luptătorilor greci, contra păgânilor!

Pe insula Creta soldații puterii țin în ordine. Un corporal din armata noastră a fost rănit de un glonț tras azupra lui de niște răsculați.

22 Aprilie. Vestile ce se bat în capete sosește de pe câmpul luptei. Unele că Turci au dat lovitură aproape hotărtoare Grecilor, că ar fi cuprins deja Meluna și Larissa chiar, și toate căile nainte spre Grecia le-ar fi stănd acum deschise; altele că din contră la Meluna Turci au pierdut 10.000 de ostași și au fost bătuți.

La Berlin se crede că în 14 zile Turci au ajung la Atena! Printul de coroană grecesc la început a băut pe Turci la Grizzovali, nu departe de Larissa, dar' primind această nouă ajutor, au respins pe Greci, că printul s'a vezut nevoie a se retrage cu oastea sa spre Larissa, un fel de Plevnă pentru ei.

Ministrul grec de interne a trimis tuturor primăriilor comunale o circulară, ca să provoace pe toți Grecii harnici de-a purta arme, să se înarmeze și să alerge la hotările într-o apărarea onoarei țării!

Regele însuși a plecat la hotăr, pe câmpul de luptă!

23 Aprilie. Ziua de ieri a fost norocoasă pentru Greci. Retrasă la Larissa, ei au băut pe Turci pe întreaga linie unde au fost atacați! Insuflețire mare. Edhem-Pasa însă, cu puterea cea mai grea, n'a sosit. Sosirea lui va hotărili Turci au aprins toate satele pe unde au trecut!

In oastea turcească se spune că e o insuflețire nebună! Ostașii se duc înainte tot căzând; după căte-o invingere se îmbrățișează și se sărută de bucurie! Trag tunurile după ei pe locurile cele mai grele, horind și chiind!

Despre lupta de ieri, dela 22 Aprilie în jurul Larissei, vin stiri de tot contrazicătoare. Dela Atena că Grecii și la 21 și la 22 au respins cu bravură mare pe Turci! Din Constantinopol însă, că Turci ar fi în biruință! Dar și dintr-un loc și dintr-altul să șestește, că lupta e foarte săngeroasă, turbată, pe viață și moarte!

Grecii să apără cu desnădejdea omului ce-și vede moartea nainte! Turci cu a celui ce nici el nu se simte mai altfel!

Până azi n'a sosit veste că cine a biruit. Se crede însă, că în urmă totuși Turci, fiind mult mai numeroși, vor invinge!

Din Larissa au fugit deja toți locuitorii! Italia mobilizează 2 corpuri de armată! În România încă să facă mișcări de trupe, întărind pasa în Dobrogea.

Bulgaria amenință și ea cu punerea pe picior de războiu a armatei!

Semne de primejdie în toate părțile!

Si mai frumos, mai lămurit,
Din zări se tot desprinde;
O dulce teamă sufletul
Văzând-o, mi-l cuprindel!

Dar' ea pe nume m'a chemat,
Si vrajă-i era graiul!
Ear' ochii ei sfiosi și mari
Purtau într-înșii raiul!

«Din lumea ta de-atâtea ori
Te văd venind, străine,
Pe-aceste țermuri pacinice
Cu-a noastre văi vecine,

Si ce nu poți nici când avea
In toiu lumii voastre,
Odichnă-ți cauți și noroc
In partea lumii noastre.

Te zbați atât de mult și arzi
De dor de fericire,
Eu voin s'o ai, și chiar de-acum
S'o afli, prin... iubire!»

Ca inima și gândul ei
Cel fără de prihană,
Ii era graiul de curat,
Si dulce, fără samă!

O, cine i-s'ar fi putut
Impotrivă chemării,
Si vrăjii ochilor zidiți
Din farmecile zării?

REVISTA ORAȘTIEI

Apel nou.

Constatându-se în adunarea de constituire dela 27 Martie în Zlatna, că capitalul de 100.000 coroane n'a fost subscris în întreg, ear' după acțiile subscrise, rata primă, din partea celor mai mulți subscritori, n'a fost plătită, adunarea a fost săilită — în înțelesul legii comerciale — a nu putea înființa banca »Zlagneana«.

Subscrișii însă, simțind lipsa de a se înființa totuși un institut de credit în Zlagne, facem un nou apel pentru subscrieri, în scopul de a înființa o societate pe acțiile pe te-meiul legii comerciale după planul următor:

1. Firma societății să fie »Zlagneana«, în Zlagne (Zalathna). 2. Societatea să se înființeze pe timp nehotărât. 3. Capitalul social: 50.000 coroane cu 1000 acțiuni de căte 50 coroane una.

De fiecare acție sunt a se depune la subscrive 10% din valoarea nominală și o coroană taxă de înscrivere. Terminul solvării celoralte rate îl va hotărili adunarea generală constituantă.

Terminul din urmă pentru subscriverea acțiilor: 30 Iunie 1897. Subscriverea e obligatorică.

Zlagne (Zalathna) la 27 Martie.

Dr. Vasile Fodor, avocat (Abrud); Emanuel Besa, paroch (Zlagne); Aurelian Danciu (Bucium), Stefan Corpade a Anii (Zlagne), Petru Popovici (Abrudsat), Nicolae Motora (Trămpoile), Stefan Onea (Zlagne), Stefan Păscu (Zlagne), Nicolae Cristea (Valea-Buzului), Iosif Magda (Feneș), Victor Voda (Feneș), Amos Popescu (Almașu-mare), Petru Onea (Almașu-mare), Dumitru Mogut (Zlagne), Petru Prisean (Zlagne), Ioan Tanislav (Zlagne).

NB. Percentele fundamentale și taxele de înscrivere, până la adunarea constituantă, se vor depune la „Detunata“ din Bucium, fie prin subscritorii acțiilor, fie prin mijlocirea parochului Emanuel Besa din Zlagne. Domnii care ar avea lipsă de vreo informație, o pot primi dela părintele E. Besa din Zlagne.

Convocare.

Adunarea generală a Subreuniunii învățătoarești gr.-or. din tractul protopresb. al Oraștiei prin aceasta să convoacă pe Sâmbătă după Sfintele Paști (19 Aprilie 1897 v.) la 9 ore a. m. în edificiul școalei din Oraștie. Obiectele: 1. Deschiderea prin presidium și raportul; 2. Constatarea membrilor prezenți; 3. Raportul cassarului; 4. Prelegere practică din Fizică, (despre stările de agregație a corpurilor) de G. Daniil; 5. Tractat din Pomărit (Inmultirea practică a pomilor fructiferi) de Ioan Fleșeriu; 6. Prelegere din Istoria patriei (Rudolf și Sigismund Bator) de Ioan Dan; 7. Intregirea postului de controlor. 8. Propunerile și interpelările.

Notă: Fiecare membru al acestei subreuniuni e recercat a-și achita taxele de membru restante și curente până la terminul indicat, cassarului G. Daniil, în Căstău.

Oraștie. la 22 Martie 1897.

I. Fleșeriu,
notar.

C. Baicu,
președinte.

Cu tremur sfânt de fericit
In ne 'ntrupata lume
S'a 'mbrățișat sufletul meu
Cu palida minune!

Si-asa firească le părea
Acestă 'mbrățișare,
Că clipe 'ntregi au stat așa
In dulce tremurare...

Părea că se cunosc, că doar'
Prin veacuri înainte
S'ar fi știut, au mai trăit
Si s'au iubit ferbinte,

Dar' s'au perdu, și în delung
Prin lume se căutară,
Cu inima murind de dor,
Si-acum — se află eară!

Ținându-i mâna și sorbind
Privirile-i curate
Ce-ți dau fiori, eram trăind
Ah, clipe nestemate!

Ear' când grăbit s'a depărtat
In fuga nălucirii,
Eu am rămas ca pironit
Pe locul întâlnirii.

Candela sfintelor iubiri
Ce 'n inimă o poartă
Tot cel născut, în al meu piept
Abia clipea, mai moartă.

Dar' viu acuma s'a aprins,
Si-ardea așa curată!
Si flacările 'i-au crescut
Ca nici când altă-dată.

Si zi de zi am alergat
De-atunci în blândă țară
S'o întâlnesc, s'o văd, s'o simt,
Si azi și mâne eară.

Si multe clipe am trăit
De plină fericire,
Hrănuindu-'mi gingga sufletul
Cu dulcea ei iubire...

Văzut-ai tu vre-o dată 'n vis
Un chip frumos, să-ți pară
Că de când lumea îl cunoști
Iubindu-'l, și el eară?

Si 'n zori să ai păreri de rău
Că visul 'ti-se gătă,
Si ochii să-și închizi grăbit
Ca să-l mai vezi odată?

Vezi, sufletul meu a întâlnit
Nu 'n vis, ci-aievea 'n lume,
Un chip așa frumos, având
Grau dulce, dulce numel...

Piccolo.

CORESPONDENȚĂ

Hățeg, 4/16 Aprilie 1897.

Domnule Redactor,

Pe o invitare la petrecerea aranjată a două zi de Paștele ungurești de către »Învățătorimea din teara Hățegului«, numele meu încă figurează între arangieri.

Aceasta s'a întâmplat fără stirea și consemnamentul meu.

Deși scopul petrecerii este salutar, totuși eu Învățător bătrân nu pot suferi abusul făcut de numele meu, pentru că: 1. N'am fost consultat de nimenea. 2. Petrecerea s'a aranjat în pastul mare, ear' canoanele bisericii mele mă opresc dela atari petreceri în această vreme, și ca atare nu măș fi putut învoi la asta ceva.

Considerând această îndrăsneală cutezătoare drept injurie la adresa mea, protestez și pe această cale contra acestei cutezanțe de a mă subscrive între arangieri, dimpreună cu soția mea!

Nicolae Sânsian, înv.

Baccilul — amorului!

Da! Lucru de necrezut, dar' fiindcă-i vorba de americani, poate fi crezut: un doctor american aflat și baccilul amorului, și face acum minuni cu ell.

»Baccili« se numesc adeca, un fel de vietă nesfârșit de mici ce trăesc în aer, în apă etc. și cu aerul, apa ori alte materii, intră și ele în corpul nostru și li dau o putere anume, il imbolnăvesc în felul lor.

Oftică, ciuță, holera și toate boala lipicioase își au baccili lor. Doctorii i-au căutat și intrucăt i-au aflat, au căutat și leac pe care dându-l celui imbolnăvit, să omoare baccili și să-l facă sănătos. Te »alțoște« și te ferește de versat etc.

Doctorul american însă, face lucrul de-a întoarsese. El descoperind baccilul amorului, nu să caute leac pentru a-l omori, ci a căutat să adune cătăjime mare și a început să alțoiască pe oameni »sănătoși«, ca să vadă ce face. Eată ce a vezut:

Un burlac bătrân de 50 de ani, »altoi« de procluță doctor, și-a spart »picsa« cu o bucată de fer, ca să scoată comoara, să cumpere »Eau de Lys« și să-și iee un profesor tinere de muzică, cu contract pe mai mulți ani, doar ajunge cu vremea se-i răspundă »amorului« ei cu amor! — La tineri lucrul arăta altfel de urmări: Un jună de 17 ani, calfă de negustor, în loc să se pună pe scaun, zăpăcit, să-a spart și sădă într-o coră cu oauă, și petroleul l'a versat în un vas cu făină scumpă! — Un fotograf tinere a sărutat sticla cu chipul proaspăt luat al unei d-soare, de era să se otrăvescă! — Poliția din Chicago, unde s'au întâmplat, să credeti, aceste minuni, a opri pe doctor de a mai »altoi« cu leacul seu pe cineva. Dar' n'a reușit să aibă chiar deplină ascultare: doctorul s'a alțot și pe sine însuși, să vadă el ce-a face, și alțot — a fugit cu fiica bucatăresei sale! —

Petreceri.

san, d-șoarele Florica Fărcaș și Ioana Androne. — 2. „Surugiu“, predat de dl Petru Muntean. — 3. „Un leu și un zlot“, comedie jucată de: dl Ioan Tecău, dl Petru Androne, dl Petru Opincar, dl Nicolae Romoșan, d-na Maria Gavrila, d-șoarele Florica Fărcaș și Ana Androne. După producție, joc!

NOUTĂȚI

Jurul Orăștiei mai bun! In ședința dela 10 Aprilie a comitatului nostru, dl vicișpan a făcut între altele raport și despre sfîrșitul asentărilor din primăvara aceasta. Pe temeiul cifrelor, d-sa a arătat, că în cercul Orăștiei s-a aflat cel mai bun element tinér, din acest cerc asentându-se mai mulți flăcăi. Cel mai slab cerc în această privință, a fost al Puiului.

Dar bisericii. Un nou dar evlavios foarte frumos s-a făcut bisericii române gr.-or. din opidul Hunedoara prin dl Nicolau Dima și stim. d-sale soție Amalia, aducând un baldachin, care se folosește pentru a înălța solemnitatea sărbării commemorative a înmormântării și a invierii Domnului Christos, în preț de 150 fl. v. a.

Comitetul parochial, în numele parohiei, se simte plăcut îndatorat a le aduce mulțumită publică marinimoșilor dăruitor, dorindu-le dela bunul D-zeu zile îndelungate și fericite ca și de aici înainte să mai poată aduce astfel de jertfe frumoase spre lauda dînsilor și a parohiei noastre. Hunedoara, la 10/22 Aprilie 1897. Pentru comitetul parochial: George Oprea, paroch gr.-or.

Despre „Revista Orăștiei“. In numărul seu de probă, „Foaia Literară“ din Oradea-mare, publică o scrisoare a lui E. Hodoș, în care se face o cercetare asupra pricinilor pentru cari foile la noi, mai ales cele literare, nu prea au sprințul de lipsă pentru a putea fi de o viață mai lungă. Două sînt recerentele cari dau viață foilor: întâi ca întreprinzătorii lor să aibă un capital oare-care, ca să poată angaja scriitori buni la colaborare.

»Condiția a doua ar fi, zice dl Hodoș, să avem în considerare gradul de cultură al majorității cetătorilor, și să ne acomodăm pe căt putem.

»În punctul acesta se pare că a nimerit-o binisori și „Revista Orăștiei“, foaie redactată cu iștețime și răspândită mai mult decât ai crede printre Români. Dar și merită să fie răspândită căt mai tare, pentru că lucrează la ea oameni, care știu să poarte peana, și știu ce să spună și când să spună, car nu numai vorbe și earashi vorbe: ciorobor pentru un topor, ca să-ți dai săracia de gol, cum fac multe gazete de dincoace și de dincolo...«

Pentru necroscopii (inspectorii de morți) comunali suntem în plăcuta poziție a da o veste bună. Dl Dr. Stefan Erdélyi, medic în Orăștie, a pus sub tipar la institutul tipografic „Minerva“ de aici, un manual care să le slujească de îndreptar la toate cele-ce trebuie să știe și să facă, în oficiul lor. Cum nu avem încă nici un îndreptar de acest fel în limba română, lucrarea dlui Dr. Erdélyi umple un gol simțit și va fi, suntem siguri, cu bucurie primită pretutindenea.

Domnilor membri ai Casinei române din loc, li-șe aduce de nou aminte, că Luni, a doua zi a Sfintelor Paști, la orele 4 d. a. va fi adunarea generală a Casinei.

Dr. Lueger a fost întărit de primar al Vienei și a depus și jurămîntul oficios. Într multele telegramme de felicitare din acest prilegiu, a primit și câteva din partea Românilor ardeleni, precum una din Sibiu, alta din ținutul Hațegului, etc.

Nu le trebuie! E interesant gustul dlor cu puterea în mână, privitor la facerea de scoale de stat. Sună în comitat câteva comune, unde nu este școală de loc. Așa în Boiabîrzi, Luncani și Teliucul-de-jos. Dacă statul vrea să fie cu adevărat ajutător al lipelor cetățenilor sei, atunci în astfel de comune ar trebui să fie într-ajutor poporului sărac, săcîndu-i școalele. Când colo, chiar de-a ndoase! În ședința din urmă a comitetului permanent a comitatului nostru, inspectorul de scoale raportând și despre stăriile din aceste comune, a propus și comitetul a aprobat, — că în aceste comune, »nu se plătește« să facă școli de stat! Nu, căci lor li-șe plătește în comune mari și bune de ale noastre, unde să poată face vrajba în por și stricăciune neamului nostru! Cavale rească judecată!

Mulțumită. Onoratul institut de credit „Fagetaana“ din Faget a dăruit pentru zidirea

nouei biserici din comuna noastră Câmpuri-Surdur, suma de 21 fl. 63 cr. Deasemenea onoratul institut „Arieșana“ din Turda suma de 10 fl. — Vrednicii conducători ai numitelor bânci primească și pe calea aceasta sinceră noastră mulțumită. Primească asemenea mulțumita noastră dl notar Alexandru Cassian pentru colecta tăcută cu lista Nr. 192 în suma de 2 fl. 20 cr. Numele singuraticilor contribuvenți dimpreună cu sumele dăruite să vor publica la darea de samă generală, Câmpuri-Surdur la 7/19 Aprilie 1897. Din înșarcinarea comunei bisericești: Ioan Budoiu, preot; Longin Popa, notar.

Sinodul archidiocesan gr.-or. al archieocesei române transilvane, este conchecmat de Exc. Sa Metropolitul Miron Romanul pe Dumineca Tomii la Sibiu.

Notar la Certeșul-de-sus se va alege în 27 Aprilie n. pentru comunele Secărămb, Hondol, Certeșul-de-sus și Nojag. Tot atunci se va alege acolo și un vice-notar.

Pentru dame. D-șoara Rosalia N. Pop, învețătoare diplomată în lucrul de mână la Cluj, a pus sub tipar o carte intitulată: „Instrucțiune pentru a înveța desenul de croit fără de instructor“. Un exemplar va costa 80 cr., sau 2 franci. Abonate cel puțin trei exemplare de-odată se capătă exemplarul cu 60 cr. sau 1 franc 50 bani. Să atrage luarea aminte mai ales a părinților de familie și a femeilor peste tot, asupra acestei scrieri folositore. Abonamentele sunt a se trimite la adresa: Rosalia N. Pop în Cluj (Kolozsvár), (Haas-palais.) până la 1 Mai, pe când carteza va fi esită de sub tipar.

Foaie Literară e numele unei reviste literare, al cărui număr de probă l-am primit pe ziua de Florii. Editor și proprietar e dl Dr. W. Rudow, ear cu redactarea în săsi s-a angajat d-na Lucreția Suciu m. Rudow. Numărul prim, de probă, are următorul cuprins: »Cântec« de G. Coșbuc; »Logodnică contelui Stuart«, povestire din viața Românilor bihoreni de Lucreția Rudow-Suciu; »Prișăvară«, poesie tot de d-na Rudow; »O scriitoare« de Enea Hodoș; »Cuvânt redacțional«; »La vatră«; »Apelul reuniiunii fem. rom. din Sibiu«; »Cronica săptămânei«; »Glume«; »Posta redacției« și o ghicitoră de sach, aranjată de Targuiniu. Foaia apare în Oradea-mare; în mărime de 8 pagini, costând 4 fl. anual.

O noapte de betie.

(Din volumul de „Fleacuri“ al lui Vasile Pop).

Eram, cu mai mulți prietini, într-o berărie. După tovarășii cari dispăreau unu căteunu pe sub masă, observam că beuseam mult. Eu, și încă unu, rămăsesem; ne fineam încă bine pe picioarele... scaunelor. Butoiu de bere început pentru noi, se golise; punca mea imitase butoiu. Stăpânul berăriei ne săcū obișnuitele somajuni, apoi, cu multă bunăvoie, ne lăua de gulere și ajunși la ușe, făcând fiecare căte un gest amical cu piciorul.

Sub binevoitoarea- impulsie, am trecut trotoarul pe sus, fără balon. Însă călătoria prin vîzduh n'a ținut mult; am căzut, cu față în jos, peste niște indivizi cari, judecând după ghionturile cu care m'au primit, trebuiau să-mi fie prietenii.

Așa și era. Ei făcuseră călătoria pe tăcute, înaintea mea.

Prietenul meu striga, gesticula, bătea cu pumnii în trotoar în semn de protestare; însă toate înzadar. Obloanele neînduplate se lăsau cu sgomot peste ferestrele localului dătător de bere și de veselie.

Când odată, în mijlocul sgomotului, auzii un fluerat însoțit de un groei mers de vardist. Făcând apel la toate puterile mele, mă sculai; ridicând cu mine încă vre-o doi.

Sentimentul de solidaritate făcă să ne constituim în grup compact; și susținându-ne solidari, o porniră spre casă. La o răspântie, mă pomenii de-odată singur.

Pe drum toți vardistii păreau uimiți de siguranță cu care umblam pe două cărări; și mă măsurau din ochi fluerând a pagubă.

Felinarele mă priveau cu coada ochiului; ear eu, politicos, de căte ori mă loveam de vre-unu, ziceam:

— Pardon, nu vă supărăți! v'am călcăt pe bătături...?

Felinarul se clătina pe loc, pe când eu constițios mă clătinam mai departe.

A dat Dumnezeu de-am ajuns acasă.

Înășteaptă a portiții mă emotionat tare; și fiind că nu o nemeream, că de tare ce eram mișcat mă clătinam de colo-colo, m'am oprit lângă gard și înțindu-l cu amândouă mâinile să nu cadă, am început:

— Portiță, portiță, vino dumneata la mine, că eu sună ocupat...*

Și vezi, a naibii leneșă, cu toate rugăciunile mele, nă vrut să vie.

Desnădăjduit, am început să-i ţiu un logos:

— Portiță... (de trei ori...)

Cât a ținut, nu pot spune cu siguranță, săiu, că m'am emoționat și mai rău, că am dat drumul gardului și, perzennu-mi echilibru, m'am așezat de-a lungu trotuarului.

Acu, jos e jos, ori-cum ai sta! unicul avantajiu e că ești sigur: nu mai poți cădea mai jos.

După ce m'am incredințat că n'am stricat trotuarul cu capu meu, am început să fac experiențe cu sculatu: băjbăesc pe jos, mă opintesc în mână, dau să mă scol, zadarnic! Trecevardistul străzii.

— Ce cauți pă jos domnule?

— Păi*, găgăvesc eu, »ce să cau?... iacă mi-am pierdut echilibru.« (adecă cumpăna de-a sta în picioare).

Vardistu-n genunche lângă mine, scoate chiribritui, aprinde și căută.

— Mare era chilibru ăla dom'le?...«

— Cam mărișor* zic, tare; mormăiesc: »așă căt 12 halbe de bere.«

Chibriturile se sting, și vardistul, ajuns la marginea trotuarului, întrebă:

— »N'o fi căzut în apă, aici în șant?«

— »Da dă unde! în apă în bere a căzut și s'a inecat... încă dela berărie...«

— »Păi atunci cum vrei să' lăsesci aici?«

— »Ia dă-mi mâna să mă scol! să vezi cum îl găsesc...«

Mă scoală de jos. Și fiindcă într'un acces de recunoșință îl iau de gât să' lăsăr, ne rostogolim amândoi până în șantul de lângă trotuar.

Pe urmă, ce era să facă? — mă ridicat, și mă dus până 'n casă.

M'am culcat sub pat, fiind că mi-s'a părut mai aproape.

Dimineață vine gazda să mă scoale.

— »D-le, scoal' că-i târziu!«

Așă, domnu sfioră sub pat.

Gazda ia un băt, împinge sub pat. Es dintr-o săritură.

— »A, dumneata ești?« întrebă gazda.

— »Nu, sună soacra-meală!«

— »Bine d-le, d-ta sub pat? mai mare rușineală!«

— »Mă rog, cucoană Veto: plătesc eu chirie, sau ba...?«

— »Dă firește!«

— Ei, atunci sună bună și dă-mi voie să dorm unde-mi vine mai bine!

Mi-a dat, adecă... mă dat afară...

Economie.

Prăsirea galitelor.

(Urmare.)

În veacul de mijloc au înaintat prăsirea găinilor mai cu seamă mănăstirile, învățând și îndemnând poporul la ținerea de găini.

Si în patria noastră vedem, că din timpurile cele mai vechi locuitori se ocupau cu prăsirea găinilor.

Că în timpul regelui Mateiu Corvinul prăsirea galitelor n'a fost în măsură mare, se poate vedea din acea împreguire, că în articolul prim din ordinația lui V. nu se amintește nimică despre nici un soiu de galită ca dijmă, care era dator a o da poporul fețelor bisericești, pe când spre pildă mierea și vinul său arăta.

Dar mai târziu din articolul XXXI. al ordinației III. dată de regele Ladislau al II-lea în anul 1498 putem deduce, că galitele au fost un articlu de negoț și cu teri străine, căci prin ea se oprește ducerea din țeară a galitelor și nici străinilor nu le era iertat să cumpere galite.

Prăsirea galitelor luase sub regele acesta un avânt mai mare, ceea-ce se vede și din ordinația lui a VIII. dată în anul 1514, după care iobagii erau datori a da domnilor în fiecare lună căte un puiu, ear' în fiecare an căte două găște.

După carteau lui Hypolit din Modena, care era episcop în Buda aflat, că pe la anul 1520 coponii și găinile erau pe la mesele marilor o mânare căutată.

În dieta Slavoniei ținută sub Ferdinand I. în anul 1538 s'a hotărît prețul la fiecare soiu de galită.

Din aceste putem vedea, că găinile erau cunoscute la popoarele culte din timpurile cele mai vechi și până acumă; dar pentru prăsirea rațională a lor s'a început la noi a se cugeta numai în timpul din urmă, pe când în teri străine economii de mult se occupau cu prăsirea galitelor, îndeobsebi pentru venitul ce-l aducea; pentru scopul acesta se făceau reunii, se dedeau gazete anume, să se deschide expoziții toate cu bune reușite.

Lătirea găinilor de soiu.

După această scurtă pivire în trecut trebuie să amintesc unele măsuri, care după părtirea mea ar fi ducătoare la scop, după care s-ar putea lăti și înainta cultura aceasta în poporul nostru.

Reuniunea agronomică română din comitatul Siliului în adunarea sa ținută astăzi toamna în Tilișca, la propunerea mea, a primit în budgetul seu modest o sumă mică pentru cumpărare și împărtire de găini. Dar de oarece »Reuniunea« este numai pentru comitatul Sibiului, trebuie să punem sarcina asta în grija »Asociației transilvane«, care după statutul sale are să-și extindă lucrarea sa peste toate ținuturile locuite de Români.

(Va urma.)

AMICITIE — DISTRACTIE

Publicare de licitație!

Din partea comunei bisericești Crișcior (H.-Cristor, com. Hunedoarei) se dă în întreprindere clădirea unei sale de învățămînt lângă edificiul școalei, prin licitație publică ce se va ține Duminecă la 20 Aprilie v. (2 Maiu n.) cu prețul de exclamare 2117 fl. 69 cr. v. a.

Asupra planului și preliminarului de spese aprobată de autoritățile bisericești, se pot lua informații speciale dela subscrîsul paroch.

Oficiul parochial gr.-or.

Crișcior, la 22 Martie v. 1897.

Ioan Perian,
paroch gr.-or.
(208) 3—3

Sz. 347—1896.

O casă

aflată în stare bună și cu grădină lângă ea, este

de vînzare
din mâna liberă, în Orăștie, Strada Morii Nr. 8.

Informații mai de aproape sunt a să luă dela domnul

Johann Harth,
(211) 2—3. comerciant.

(214) 1—1

Arveresi hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. járásbiróság 1895. évi 5440 számú végzése következetében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt szászvárosi «Ardeleana» hitelintézet javára Lománi Turcu Lazar és társai ellen 195 frt s jár. erejéig 1895. évi július hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1354 frtra becsült 4 ökör, 5 tehén, 4 ló, 5 disznó, 3 székér és több butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtaknak.

Mely árverésnek a szászsebesi kir. jibiróság 3711/1896 szám végzése folytán 195 frt tőkekötélés, ennek 1893. évi november hó 9-ik napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 118 frt 46 krban birólag már megállapított költségek erejéig Szászsebesen leendő eszközösére 1897. évi április hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászsebesen, 1897. évi január 8-án.

Grasser Károly,
kir. bir. vgrhajtó.

Florărie mare în Deva!**Cultivare artificială de flori!****Buchete și cununi!**

Adresa de telegramă și telefon:
„Florăria Zseleznyi, Déva”.

Aduc la cunoștința stimărilor amatorii de flori, că mi-am provăzut bogat stabilimentul meu, cu tot felul de flori și plante de Sud. Legăturile mele întinse cu stabilimente din afară de patrie, mă pun în plăcuta poziție a putea servi publicului flori cu prețurile cele mai favorabile.

Servesc on. p. cu tot felul de buchete și cununi, pregătite de mine, ca buchete de nuntă, mackart, de pept, etc., cununi de morminte etc.

Comandele le efectuesc îndată! Ori-ce comandă mare o gât în 2—3 ore.

Primesc executarea de ori-ce fel de împodobiri cu flori și plante de ale mele, precum împodobire de salaone, sale cu palmi și alte plante, mese cu flori etc.

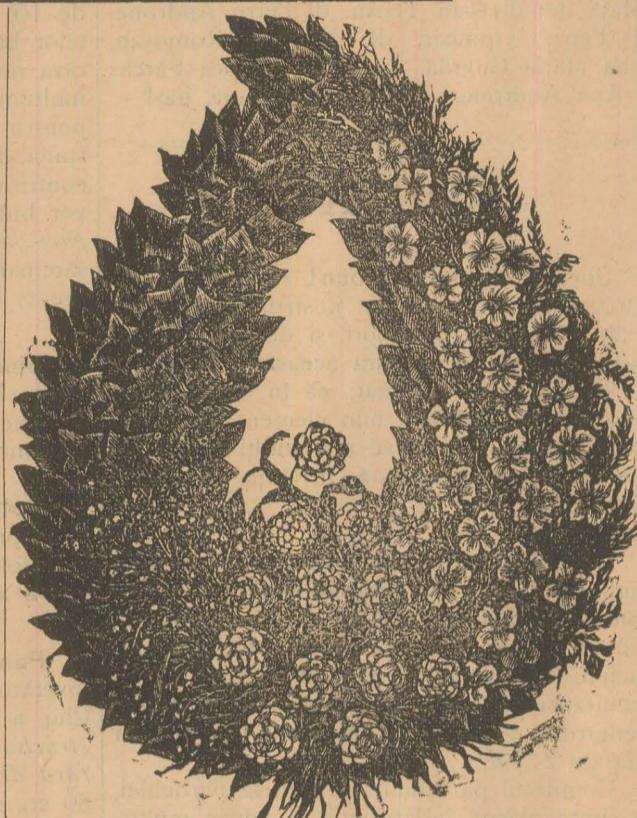
Acum de Paști servesc cu flori admirabile tăiate din grădina proprie.

Am deposit mare de buchete, manchetă de buchete, aduse acum de curând! — Pun la dorință pantlici la buchete, cu inscripții după plac — Eată câteva din multele soiuri de flori cu cari pot servi: »Begonia rex«, 6 specii, dela 8 cr. până la 70 cr. firul; »Tradescantia« în 3 colori dela 25—50 cr.; »Hibiscus« roșu închis, 45—1 fl. 50; »Iustitia« 3 soiuri, 40 cr.—3 fl.; »Efaf« englez și obicinuit, cu foi mari, 25—40 cr.; »Palme«, 8 soiuri, 2—10 fl.; »Apolandra« verde și galbenă, admirabilă, 80 cr.—2 fl.; »Filiocentra« 1 fl.—3 fl. 50; »Aspilistra« 80 cr.—1 fl. 20; »Margareta« 10—50 cr.; »Eromis« 15 cr.—2 fl. 50; »Camelii« 1 fl. 50—2 fl.; »Aguba latimarginata« 35 cr.—2 fl. 50; »Aralia« 35—50 cr.; »Agabanthus umbellatus«, admirabilă flori albastre, 70 cr.—1 fl. 20; »Cineraria«, albă, galbenă, 15—50 cr.; »Inca Pendula« 2 fl.—2 fl. 50; »Vanillia« foarte frumoase, 15—40 cr.; etc. etc. etc.!

Recomand îndeosebi cele peste 70 de soiuri de flori alese ce cultiv pentru sezonul dela 25 Aprilie până la finea lui August, vînzând căte 100 fire, în buchete cu 35—1.50 cr.

Rugându-mă pentru numeroase comande, semnează cu toată stima

Zseleznyi Ernő,
florar în Deva.
(201) 3—12

Etablissement pour Robes & Confection!**SCHUSTER SÁNDOR, ÎN DEVA**
Strada principală (Föutcza) Palatul-„Stiene“.**Croitorie pentru Dame.****Croitoreasă vieneză!**

Execut tot felul de comande în specialitatea aceasta, pe lângă serviciu prompt, elegant și ieftin!

La comande din provință se cere un trup de haină care săde bine pe trup.

Mi-au sosit numai acum un număr bogat de stofe elegante, de cele mai noi, engleze, franceze și din patrie!

Tot felul de articoli de podoabe și toate cele aparținătoare lor, se află în depositul meu în toată vremea!

Toillete întregi pot fi comandate la mine, și le pregătesc pe termen, din stofele mele, socotind fabricarea lor foarte ieftină!

Fac în croitoria mea, haine pentru copii, și pelerine foarte drăgălașe!

ROG SĒ LUATI CUNOȘTINȚĂ DESPRE ACEASTA!

MARCHAND DE MODES!**SALON PENTRU PĂLĂRII, LA MODĂ, DE DAME!****Modistă vieneză!**

Primesc ori-ce fel de comande și de acest fel, pentru a pregăti din nou, a renoi ori a împodobi!

IEFTIN, CU GUST și PROMPT!

(206) 4—4

Rog pentru numeroase cercetări și comande!

Cu toată stima

Schuster Sándor.